

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра економіки та природокористування

ЗАТВЕРДЖЕНО

науково-методичною комісією
факультету економіки та управління
ВНУ імені Лесі Українки
Протокол № 7 від 11.01.2022 р.

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Інституціональний механізм ринку
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 051 Економіка
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
Освітня кваліфікація: доктор філософії з економіки

Силабус вибіркової навчальної дисципліни підготовки аспіранта, ступінь вищої освіти – Доктор філософії, освітньо-наукова програма «Економіка галузевих ринків»

Розробник: Сур'як Алла, к.е.н., доцент кафедри економіки та природокористування

Гарант освітньо-наукова
програми

 Олена ПАВЛОВА

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри економіки та природокористування

протокол №1_від 27.08.2021 р.

Завідувач кафедри
економіки та природокористування

 Олена ПАВЛОВА

© Сур'як Алла, 2021 р.

Силабус курсу
Інституціональний механізм ринку

Ступінь вищої освіти – Доктор філософії
Освітньо-наукова програма «Економіка галузевих ринків»

Дні занять: відповідно до розкладу
Консультації: відповідно до розкладу

Рік навчання: II, Семестр: IV

Кількість кредитів: 3, Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПП

к.е.н., доц. Суряк А.В.

Контактна інформація surjak.alla@vnu.edu.ua, 066-775-9178

Опис дисципліни

Дисципліна «Інституціональний механізм ринку» вивчає та розкриває головні закономірності та зміни у розвитку системи економічних інтересів, визначає основні методи вдосконалення економічної структури на ринку та у сфері суспільно-економічних стосунків. Основним завданням даного предмету являється забезпечення нормального балансу соціально-економічних відносин та вдосконалення в контексті інституціональних перетворень.

З огляду на світовий досвід недосконалої моделі ринкового регулювання має потребу у ліквідації елементів, які негативно впливають на його методи функціонування, інструменти які забезпечували б нормальні взаємовідносини між суб'єктами ринку. Саме недосконалою системою інституційного середовища спонукає сьогодні багатьох вчених займатися дослідженням в даній галузі.

Результати навчання (Компетентності)

Загальні компетентності

- ЗК01. Здатність самостійно аналізувати та користуватись даними.
- ЗК02. Здатність ефективного пошуку, обробки та використання інформації з різних джерел.
- ЗК03. Здатність працювати в міжнародному середовищі.
- ЗК04. Здатність до креативності та формування нових ідей
- ЗК05. Здатність розробляти та управляти науково-дослідницькими проєктами різних галузевих структур.
- ЗК06. Здатність до міжособистісної комунікації, мотивування колективом для втілення поставлених задач

ЗК07. Здатність ідентифікації, аналітичного вирішення поставлених цілей.

ЗК08. Здатність до діалогу з провідними фахівцями та спеціалістами різних галузевих ринків.

Фахові компетентності

ФК 02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, глибоке розуміння англомовних наукових текстів з економіки.

ФК 03. Здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та освітній діяльності.

ФК 05. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки галузевих ринків з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

ФК 07. Вміння здійснювати ґрунтовні наукові дослідження в галузі економіки, отримувати наукові результати, які містять нове знання та мають практичне значення для розвитку окремих галузевих ринків.

ФК 11. Здатність дотримуватись етики досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.

Програмні результати навчання

ПРН3. Розуміння форм аналітичної звітності на мікро- та макроекономічному рівнях.

ПРН4. Демонструвати знання з бізнес-планування економічних процесів.

ПРН9. Застосовувати одержані знання з різних предметних сфер економіки для формулювання та обґрунтування нових теоретичних положень і практичних рекомендацій у конкретній області дослідження.

ПРН10. Інтегрувати та застосовувати одержані знання з різних галузевих напрямів у процесі розв'язання теоретико-прикладних завдань у конкретній області дослідження.

ПРН12. Уміння проводити наукові дослідження на засадах ідентифікування актуальних наукових проблем, визначення цілей та завдань, формування та критичного аналізу інформаційної бази, обґрунтування матеріалів дослідження та формулювання авторських висновків і пропозицій.

ПРН14. Уміння спілкуватись діловою науковою та професійною мовою, вести наукову дискусію рідною та іноземною мовою на належному рівні, застосовувати різні стилі мовлення, методи і прийоми спілкування, демонструвати широкий науковий та професійний словниковий запас.

ПРН15. Уміння застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні інструменти і технології для забезпечення ефективних наукових та професійних комунікацій.

ПРН16. Здатність самостійно проводити наукові дослідження та приймати рішення.

ПРН17. Здатність формулювати власні авторські висновки, пропозиції та рекомендації.

ПРН18. Здатність усвідомлювати та нести особисту відповідальність за одержані результати дослідження.

Структура курсу

Години (лек. / сем.) денна форма навчання	Години (лек. / сем.) заочна форма навчання	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 1	1 / -	1. Інституціоналізм, його визначення та виникнення.	Аспірант повинен дати визначення та окреслити основні історичні аспекти виникнення «інституціоналізму».	ДС, Т, О
2 / 1	1 / 1	2. Причини виникнення інституціоналізму. Інституціоналізм в економіці.	Аспірант повинен охарактеризувати основні передумови виникнення та становлення інституціоналізму, визначити його роль в сучасній економіці.	ДС, Т, О
2 / 2	1 / 1	3. Інституціональний механізм ринку, його функції.	Аспірант повинен зазначити особливості інституціонального механізму ринку та його головні завдання зокрема.	ДС, Т, О
2 / 2	1 / 1	4. Шляхи вдосконалення інституціонального механізму ринку.	Аспірант повинен запропонувати механізми завдяки яким буде мати місце процес вдосконалення ринкової системи в контексті інституціоналізму.	ДС, Т, О
2 / 2	1 / 1	5. Розкрити теоретико-методологічних поняття інституціонального механізму ринку	Аспірант повинен володіти знаннями які дозволять розкрити суть та основні завдання інституціонального механізму ринку.	ДС, Т, О
2 / 2	1 / -	6. Структурні методи вирішення проблем які	Аспірант повинен знати які способи найбільш	ДС, Т, О

		можуть виникати в процесі становлення інституціонального ринку	ефективні при вирішенні питань в процесі впровадження інституціонального механізму ринку.	
2 / 2	1/ 1	7. Досягнення ринкової рівноваги завдяки інституціональному механізму	Аспірант повинен назвати шляхи завдяки яким можна знайти методи ефективного регулювання та стабільного функціонування ринку	ДС, Т, О
2 / 2	1/ 1	8. Модель інституціонального механізму, можливість його запровадження в Україні	Аспірант повинен знати які умови потрібні для втілення у життя можливості функціонування інституціонального механізму ринку.	ДС, Т, О
2 / 1	1/ 1	9. Основні переваги та недоліки інституціонального механізму ринку	Аспірант повинен провести порівняльну характеристику інституціонального ринку, та виділити негативні та позитивні моменти його системи.	ДС, Т, О
2 / 1	1/ 1	10. Аналіз моделі функціонування інституціонального ринку	Аспірант повинен розуміти основні підходи до визначення шляхів функціонування інституціонального механізму ринку	ДС, Т, О
20\16	10/8			

Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, П – презентація роботи; Р – реферат, О-опитування, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.*

Політика оцінювання

Політика викладача щодо аспіранта. Відвідування занять є обов’язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і семінарські заняття курсу. Аспіранти мають інформувати викладача про неможливість відвідувати заняття. Допускається 1 пропуск з поважних причин, який не впливатиме на систему

оцінювання. Про відсутність з поважних причин доводити до відома викладача заздалегідь. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, карантин, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Політика щодо дедлайнів та перекладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 0,5 бали). Обов'язковою є присутність аспіранта на модульному та підсумковому контролях. Перекладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин. Системно і регулярно переглядати лекційний матеріал, працювати з навчальною та науковою літературою. Здавати самостійні роботи та завдання у визначені терміни. Уся література, яку аспіранти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем у друкованому або електронному вигляді виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Аспіранти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Підсумковий контроль

Формою підсумкового семестрового контролю є залік, який передбачає оцінювання засвоєного аспірантами навчального матеріалу з навчальної дисципліни, на підставі результатів поточного контролю і модульних контрольних робіт.

Оцінювання

Шкала оцінювання:	
Бали	Зміст
90-100	Зараховано
82-89	

Перелік питань до заліку

1. Поняття та особливості інституціонального механізму ринку.
2. Аналіз та оцінка функціонування інституціонального механізму ринку.
3. Основні закони ринкової економіки
4. Шляхи вдосконалення інституціонального механізму ринку.
5. Сутність та мета інституціонального механізму ринку.
6. Роль інститутів в функціонуванні економічних систем.
7. Основні напрямки інституціональної економіки.
8. обґрунтувати роль інститутів в економічній системі.
9. Інституціональні проблеми економіки в Україні .
10. Основи інституціональної економіки.
11. Інститути та їх роль у суспільстві.
12. Формування та етапи розвитку інституціоналізму.
13. Інституціональна структура ринкової економіки.

14. Економічна теорія права власності.
15. Трансакції та трансакційні витрати.
16. Інституційні теорії фірми.
17. Інституційна теорія держави.
18. Інституційна динаміка.
19. Інституційна трансформація економіки України.
20. Основи ринкового механізму.
21. Тенденції розвитку інституціоналізму в Україні.
22. Зародження та становлення права міжнародних організацій.
23. Функціональна структура міжнародних соціальних інституцій.
24. Дипломатичне право міжнародних соціальних інституцій
25. Відповідальність ринкових інституцій.
26. Механізм розвитку інституціоналізму в Україні.
27. Інституціональна програма соціальних послуг.
28. Система розвитку інституціонального механізму в Україні.
29. Політика розвитку механізму ринку.

Літературні джерела **Основна**

1. С.К. Харічков, Г.А. Дорошук. Сучасний інструментарій управління поведінкою суб'єктів господарювання: монографія. Одеса : Освіта Укр. 2017. 244 с.
2. Інституціональна економіка [Електронний ресурс] <http://dspace.wunu.edu.ua/retrieve/49397/2.%20%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D1%80%D0%BD%D0%8%D0%B9%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%82%20%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9.pdf>.
3. Ринковий механізм [Електронний ресурс] <http://www.znannya.org/?view=economics-market2>
4. Мочерний С.В., Устенко О.А. Основи економічної теорії: навч. посібник. 4-те вид., стер. К.: Академія, 2016. 502 с.
5. McConnell C.R., Brue S.L. Economics: principles, problems, and policies. Boston: McGraw-Hill/Irwin, 2018. 818 p. I
6. Павлов К.В., Павлова О. М., Сур'як А.В., Денисюк Є.В. Інституційне забезпечення регіонального туристичного ринку. Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". 2021. №1. URL:<https://doi.org/10.25313/2520-2057-2021-1>

Додаткові ресурси

1. Економічні науки [Електронний ресурс] <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/3/178.pdf>
2. Економічна теорія: політична економія. Навчальні форми контролю та презентації. Навч. посібник / За ред. док. екон. наук, професора С.І. Юрія, док. екон. наук, професора В.В. Козюка. – К.: Кондор, 2010. – 266 с.